

Wersja zanonimizowana

Tłumaczenie

C-522/21-1

Sprawa C-522/21

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

24 sierpnia 2021 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Pfälzisches Oberlandesgericht Zweibrücken (Niemcy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

18 sierpnia 2021 r.

Strona pozwana i wnosząca apelację:

MS

Strona powodowa i druga strona postępowania apelacyjnego:

Saatgut Treuhandverwaltungs GmbH

[...]

**Pfälzisches Oberlandesgericht
Zweibrücken**

Postanowienie

W postępowaniu

MS, [...] Thür

- strona pozwana i wnosząca apelację –

[...]

przeciwko

Saatgut Treuhandverwaltungs GmbH, [...] Bonn

- strona powodowa i druga strona postępowania apelacyjnego -

[...]

o odszkodowanie z tytułu naruszenia prawa do ochrony odmian roślin

czwarta izba cywilna Pfälzisches Oberlandesgericht Zweibrücken (wyższego sądu krajowego Palatynatu w Zweibrücken) [...] [skład orzekający] w dniu 18 sierpnia 2021 r.

postanowiła:

- I. Postępowanie zostaje zawieszono.
- II. Do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, zgodnie z art. 267 akapit pierwszy lit. b) i akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, kieruje się następujące pytanie w trybie prejudycjalnym:

Czy art. 18 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1768/95 z dnia 24 lipca 1995 r. ustanawiającego przepisy wykonawcze w zakresie odstępstwa rolnego przewidzianego w art. 14 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin w części, w jakiej na warunkach w nim określonych można żądać minimalnego odszkodowania w wysokości co najmniej czterokrotności opłaty licencyjnej, jest zgodny z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin (zwanym dalej „rozporządzeniem podstawowym”), a w szczególności z jego art. 94 ust. 2 zdanie pierwsze?

Uzasadnienie:

I.

Strony postępowania spierają się – w zakresie, w jakim jest to jeszcze przedmiotem zainteresowania w drugiej instancji – o przysługujące na podstawie wspólnotowego prawa ochrony odmian roślin odszkodowanie za bezprawne kopiowanie.

Powódka jest stowarzyszeniem posiadaczy praw do ochrony odmian roślin zorganizowanym w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, której ci posiadacze zlecieli wykonywanie ich praw ochronnych, w szczególności dochodzenie we własnym imieniu roszczeń o udzielenie informacji i roszczeń o zapłatę.

Pozwany jest rolnikiem, przeciwko któremu zostało przez powódkę podniesione w pierwszej instancji roszczenie m.in. o udzielenie informacji dotyczących skopiowana uprawianej przez niego odmiany jęczmienia ozimego „KWS

Meridian”, która jest chroniona prawem wspólnotowym. W toku postępowania pozwany po raz pierwszy przedstawił następujące informacje dotyczące zakresu przetwarzania ww. materiału siewnego w latach poprzednich:

- w roku obrotowym 2012/2013   24,50 kwintali (q = 100 kg)
- w roku obrotowym 2013/2014   26,00 q
- w roku obrotowym 2014/2015   34,00 q
- w roku obrotowym 2015/2016   45,40 q

Po tym, jak pozwany zapłacił następnie żadaną przez powódkę jednokrotną zwyczajową opłatę licencyjną (opłata licencyjna Z = 11,95 euro za q) za rok gospodarczy 2015/2016 na podstawie art. 94 ust. 1 rozporządzenia podstawowego Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. jako odszkodowanie (słuszne wynagrodzenie), które musiałyby zostać wypłacone za licencjonowaną produkcję (zob. wyrok Trybunału z dnia 9 czerwca 2016 roku – C-481/14 Hansson/Jungpflanzen Grünewald GmbH, [...] [odniesienie do literatury krajowej] [ECLI:EU:C:2016:419]), w kwocie 537,75 EUR (11,95 EUR x 45 q), powódka zażądała – pismem adwokata z dnia 26 listopada 2019 roku – zapłaty dalszego odszkodowania w wysokości 2151,00 EUR (czterokrotność zryczałtowanej opłaty licencyjnej za lata obrotowe 2013/2014 i 2014/2015, w każdym przypadku z zaliczeniem wstecznie uiszczonych jednokrotnej opłaty licencyjnej w wysokości 310,70 EUR i 406,30 EUR = 932,10 EUR i 1218,90 EUR) oraz w wysokości 1613,25 EUR (czterokrotność zryczałtowanej opłaty licencyjnej za rok gospodarczy 2015/2016 z zaliczeniem jednokrotnej opłaty licencyjnej) zgodnie z art. 94 ust. 2 rozporządzenia podstawowego Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w związku z art. 18 ust. 2 rozporządzenia (wykonawczego) Komisji (WE) nr 1768/95 z dnia 24 lipca 1995 r.

W pierwszej instancji pozwany zakwestionował zasadność tego dalej idącego roszczenia o zapłatę.

Pozwany przedstawił stanowisko, że uiszczenie jednokrotnej opłaty licencyjnej zamiast opłaty za kopiowanie (art. 5 ust. 5 rozporządzenia (wykonawczego) Komisji (WE) nr 1768/95 z dnia 24 lipca 1995 r. w związku z rozporządzeniem (wykonawczym) Komisji (WE) nr 2605/98 z dnia 3 grudnia 1998 r.) wystarczająco zrekompensowało szkodę wyrządzoną posiadaczowi prawa do ochrony odmian roślin przez bezprawne zachowanie pozwanego. Dodatkowe zryczałtowane „odszkodowanie karne” nie byłoby zgodne z orzecznictwem Trybunału.

W wyroku końcowym z dnia 4 grudnia 2020 r. [...] [skład orzekający] [sąd krajowy] w Kaiserslautern uwzględnił przedstawione na końcu postępowania roszczenia powódki, z wyjątkiem kwoty 0,25 EUR. W celu uzasadnienia przyznania dalszego odszkodowania sąd w wyroku powołał się na wyraźne

brzmienie art. 18 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1768/95 z dnia 24 lipca 1995 r.

Przeciwko temu skierowana jest apelacja pozwanego, która nie budzi zastrzeżeń z punktu widzenia prawa procesowego i w której pozwany wnioskuje o oddalenie żądania zasądzenia kwot zryczałtowanego odszkodowania wraz z odsetkami.

Strona pozwana uważa, że art. 18 ust. 2 rozporządzenia (wykonawczego) Komisji (WE) nr 1768/95 z dnia 24 lipca 1995 r. jest niezgodny z przepisami art. 94 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. i w związku z tym powinien zostać uznany przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej za nieważny. Artykułu 94 ust. 2 rozporządzenia podstawowego Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. nie należy rozumieć w ten sposób, że zezwala on na ustalenie na rzecz posiadacza prawa do ochrony odmian roślin zryczałtowanego odszkodowania karnego, w tym przypadku w postaci czterokrotnej opłaty licencyjnej. Zakres odszkodowania należnego na podstawie art. 94 ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia podstawowego Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. powinien raczej odpowiadać w możliwie największym stopniu szkodzie, którą posiadacz prawa do ochrony odmian roślin faktycznie i niewątpliwie poniósł w wyniku naruszenia.

Natomiast powódka broni orzeczenia sądu krajowego, które uważa za prawidłowe.

Wyraża ona pogląd prawny, zgodnie z którym art. 18 ust. 2 rozporządzenia (wykonawczego) Komisji (WE) nr 1768/95 z dnia 24 lipca 1995 r. nie narusza wymogów art. 94 ust. 2 rozporządzenia podstawowego Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r., a ponadto norma ta jest zgodna z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Ustalenie zryczałtowanej minimalnej szkody w wysokości czterokrotności opłaty licencyjnej za produkcję materiału rozmnożeniowego chronionej odmiany w niezbędnym i rozsądnym sposób równoważy interesy w obliczu powtarzającego się umyślnego nieuprawnionego naruszania praw posiadacza prawa do ochrony odmian roślin, które powoduje szkodę.

II.

Izba orzekająca zawiesza toczące się przed nią postępowanie odwoławcze i zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na podstawie art. 267 akapit pierwszy lit. b) i akapit drugi TFUE, z pytaniem prejudycjalnym sformułowanym w punkcie II sentencji postanowienia.

Zgodnie z oceną prawną sądu odwoławczego rozstrzygnięcie w przedmiocie apelacji pozwanego zależy wyłącznie od tego, czy art. 18 ust. 2 rozporządzenia (wykonawczego) Komisji (WE) nr 1768/95 z dnia 24 lipca 1995 r. jest ważny, czy też nie.

Przyjęta przez Komisję w tym przepisie regulacja o zryczałtowanej minimalnej szkodzie w wysokości czterokrotności opłaty licencyjnej mogłaby naruszać istotne zasady zawarte w art. 94 ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia podstawowego Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. i w związku z tym być nieważna.

Na poparcie tego można argumentować, że już sam art. 94 ust. 1 rozporządzenia podstawowego Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. służy zrekomensowaniu korzyści uzyskanej przez naruszającego (rolnika nieuprzywilejowanego w rozumieniu art. 14 tego rozporządzenia), która odpowiada kwocie równej jednokrotnej opłacie licencyjnej (słuszne wynagrodzenie). W tym kontekście art. 94 ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia podstawowego Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. można by rozumieć w ten sposób, że w przypadku naruszenia umyślnego lub wynikającego z niedbalstwa posiadacz prawa do ochrony odmian roślin powinien być uprawniony do odszkodowania za dalszą szkodę (tylko) wtedy, gdy może ją konkretnie wykazać.

Zdaniem sądu odsyłającego dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wskazuje, że nie da się pogodzić normatywnego zryczałtowania minimalnej szkody z art. 94 ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia podstawowego Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. – inaczej niż to wynika z regulacji zawartej w art. 18 ust. 2 rozporządzenia (wykonawczego) Komisji (WE) nr 1768/95 z dnia 24 lipca 1995 r. (zob. wyrok Trybunału z dnia 9 czerwca 2016 r. – C-481/14 Hansson/Jun[g]pflanzen Grünewald GmbH [...] [odniesienie do orzecznictwa krajowego] [ECLI:EU:C:2016:419], pkt 32–34; wyrok Trybunału z dnia 5 lipca 2012 r. - C - 509/10, Saatgut/Geistbeck, [...] [odniesienie do literatury krajowej] [ECLI:EU:C:2012:416,] pkt 39).

Powstaje zatem pytanie sformułowane w punkcie II. sentencji postanowienia, na które odpowiedź jest zastrzeżona dla Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Wynika to z faktu, że rozporządzenie wykonawcze przyjęte na podstawie upoważnienia zawartego w rozporządzeniu podstawowym nie może naruszać jego przepisów i musi zostać uznane za nieważne, jeżeli występuje odpowiednia sprzeczność (zob. wyrok Trybunału z dnia 2 marca 1999 r., C-179/97, Królestwo Hiszpanii przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich [ECLI:EU:C:1999:109]).

[...]

[Podpisy i poświadczenia]